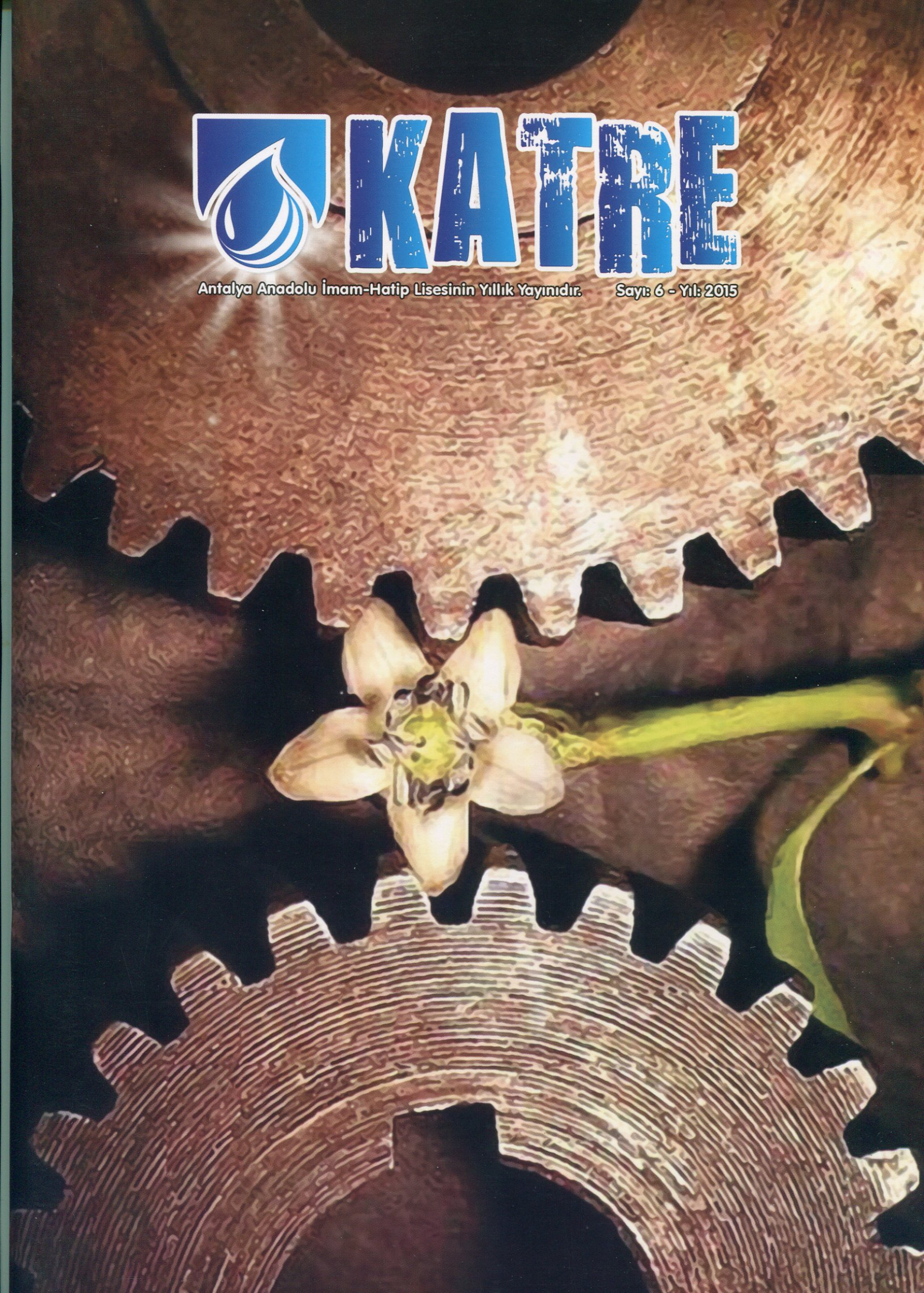

KATRE

Antalya Anadolu İmam-Hatip Lisesinin Yıllık Yayınıdır. Sayı: 6 - Yıl: 2015

ANTALYA ANADOLU İMAM HATİP LİSESİ 1953

Antalya Anadolu İmam-Hatip Lisesi
Okulu Adına
SAHİBİ
Osman MUSARA
Okul Müdürü

GENEL YAYIN YÖNETMENİ
Bülent KALMAZ
Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmeni

YAYIN KURULU
Özay KARAGÖZ
Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmeni

İbrahim AKTAN
Meslek Dersleri Öğretmeni

A 9-E
MEHMET S. AKSU

A 12-C
BESTE KANDİL
EMİNE ÇİFTÇİ
ESRA DÜRDANE ÖZEKİN
FATMA YAVUZ
HAVVA GÜLEN
RÜMEYSA TÜZÜN
SELVİNAZ TAŞDEMİR
ŞEYMA BİLGE

A 12-E
AHMET ALİ
ARİF ALİ TÜRE
EMRE ÖZTÜRK
KADİR ALİ AHI
RECEP YAVUZ

DERGİYE KATKILARINDAN DOLAYI
A9-E, A10-C VE
A10-F SINIFINDAKİ
ARKADAŞLARIMIZA TEŞEKKÜR
EDERİZ.

YAZIŞMA ADRESİ
Kızılarık Mah. 1127. Sok.
Muratpaşa / ANTALYA
Tel: 0242 325 12 50 - 52
Fax: 0242 326 31 03

GÖRSEL YÖNETİM
ajans 6 REKLAM TASARIM BASKI
0.242 241 07 80

Dergimizde yer alan yazıların sorumluluğu yazarlarına aittir.

Editörden

Bülent KALMAZ (Ted. Öğrt.)

Merhaba

Bir yılı daha geride bıraktık. Katre dergisinin 6. sayısında yepyeni bir içerikle "Kardeşlik Temasıyla" karşınızdayız. Bu bir yılda okulumuzu ve vizyonumuzu Rabbimizin yardımıyla yeniledik. Okulumuz öğrencilerine yönelik projelerimizle onları eğitmeyi ve yönlendirmeyi hedefledik. Sınavlara dönük YGS-LYS projeleri, deneme sınavları çok şükür öğrencilerimizin başarısını arttırdı. "İmam Hatip Ortaokulları Yarışıyor" projemizle okullar arası kaynaşmaya vesile olan okulumuz bu anlamda öğrencilerine de paylaşma ve dayanışma ruhu aşıladı.

Yıl içinde pek çok olumlu projeyi dergimizin sayfalarında bulacaksınız. Bu projelerde görev alan tüm danışman öğretmenlerimize ve öğrencilerimize teşekkür ediyor, başarılarının devamını diliyorum.

İçindekiler

6 İmam hatip ortaokulları KARDEŞLİK PROJEMİZ

16 Müslüman BİLİM ADAMLARI

22 Öğretmenlerimiz ile Röportaj

29 Sürgün Ülkeden Başkentler Başkentine

32 Hattat Necmi Atik ile Muhabbet

39 Namazın Şikayeti

44 Nesli Tükenmekte Olan Hayvanlar

47 Gençlik ve Kuşaklar Arası Çatışma

52 Kuran ve Bilim

61 Söz, Aşkın Parça Buçuğu

67 Bu Beden Bize Emanet

71 Ayetlerde Neden "Biz"?

73 Öğretmenlerimizden Özlü Sözler

75 İman Dua Tevekkül

Hattat Hecmi Atik ile Muhabbet

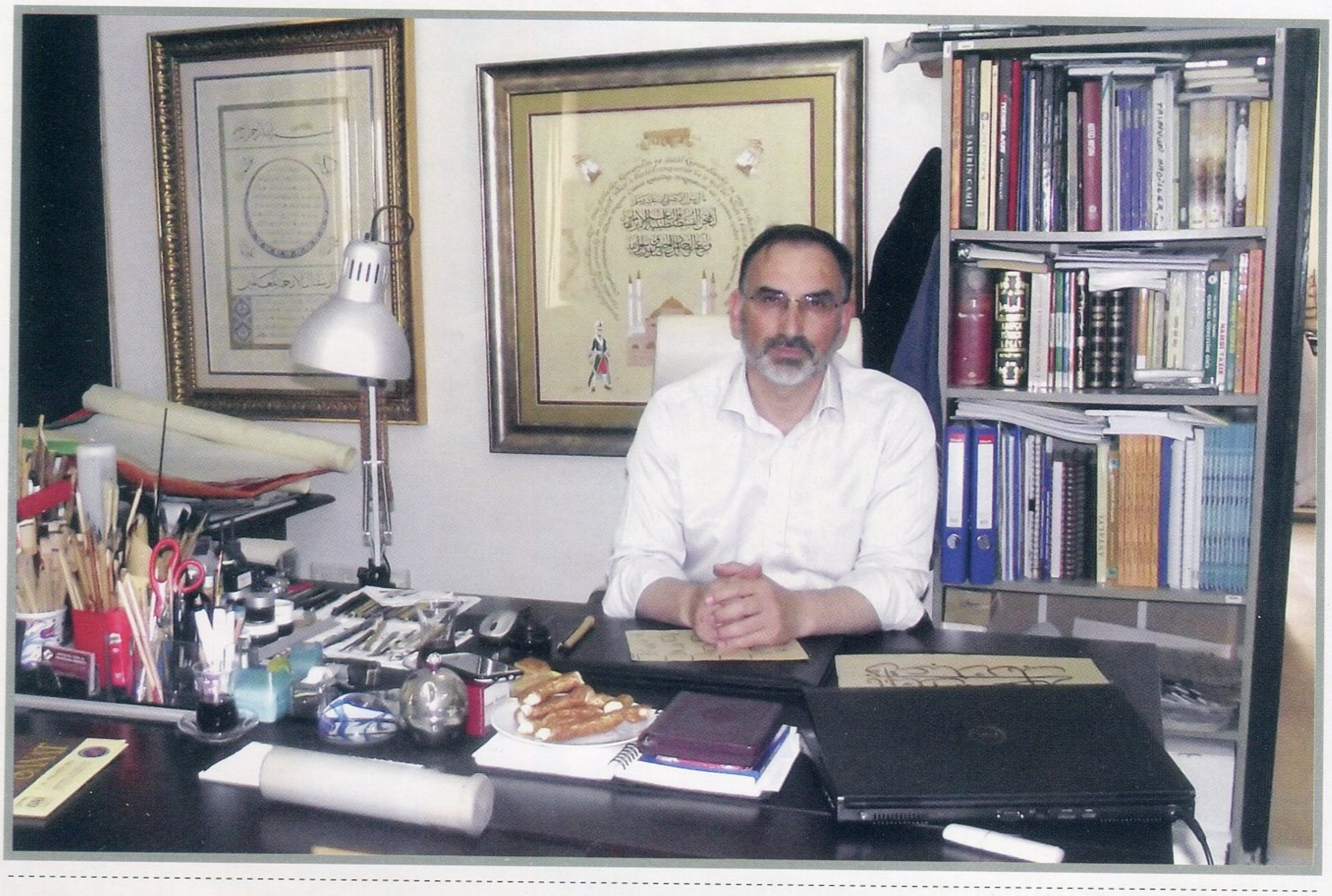

Selamün aleyküm hocam, kendinizi tanıtır mısınız?

Aleyküm selam ve rahmetullahi ve berekâtühü.

Annem ve babam Yalova'lı. Almanya'ya ilk giden Türklerden. Biz de Almanya'da doğmuşuz. İlkokul eğitim ve öğretim yıllarımızdan sonra, Türkiye'ye dönüp Yalova İmam Hatip Lisesi'ne başladım ve birincilikle bitirmek nasip oldu. İmam Hatip yıllarımızda Yalova Arap turistlerin tatil mekanı olduğundan (hâlâ da öyledir), Ebu Gudde (r.a.), Muhammed Ali Sâbûni, Muhammed Ali Haşimi gibi İslam âlimleriyle tanışma şerefine nail olduk. Araplara Türkçe'yi öğretme kurslarımız vesilesi ile de Arapçamızı bir hayli ilerlettik. Hafızlığımızı ilk yılında tamamlama nimetine erdiğimiz, tek tercihim olan İlahiyat Fakültesi'ni okuduktan sonra, İslam Tarihi ve Sanatları Türk İslam Edebiyatı dalında master yaptım. Elmalılı Muhammed Hamdi Yazır üzerine yaptığımız çalışmalar sonucu (Hayatı, Eserleri, Hattatlığı ve Sanat Anlayışı ve Elmalı'daki Elmalılı Hamdi Yazır Müzesi'nin tüm belge ve bilgilerinin hazırlanması, yazdığı tefsirin orijinal nüshaları ve müsveddeleri üzerindeki çalışmalar vs. doktora tez konumunda "Elmalılı Muhammed Hamdi Yazır, Hayatı, Eserleri ve Divançesi" olması zeminini hazırladı. Antalyamıza ait büyük değer olan; alim, hafiz, İslam hukukçusu, Arapça, Farsça ve Fransızcayı ana dili gibi bilen, sanatkâr, şair ve siyasi bir kişiliğe ve diğer birçok üstün özelliklere sahip bir zât olan Elmalılı Muhammed Hamdi Yazır'ın, yazdığı birçok el yazması eser ve şahsiyeti üzerinde çok daha geniş araştırmalar yapılması gerektiği inancındayız. Elmalı'da olduğu gibi, Antalya ve İstanbul'da da kendisini ve

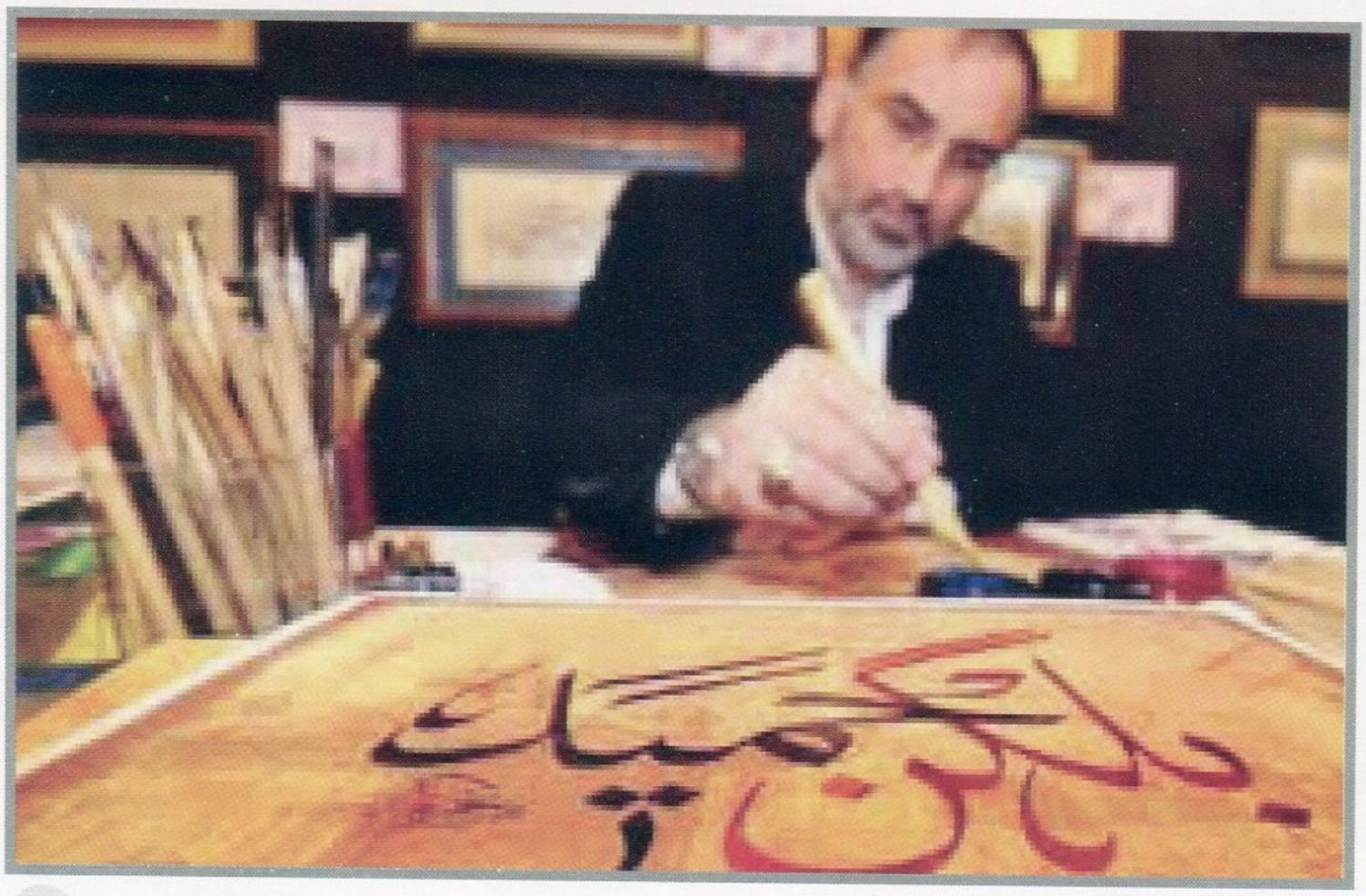

eserlerini inceleme fırsatı sunacak müze ve kütüphane çalışmalarına da devam ediyoruz.

Mâzimizi uzatmadan, muzâri zamanımıza geldiğimizde, Antalya'da kurduğumuz (ANTSAM) Antalya Türk El Sanatları Merkezimizde ve çeşitli kurum ve kuruluşlarda, her biri konusunun uzmanı ve üstâdı olan hocalarımızla, güzel sanatlarımızdan olan hüsn-i hat, tezhip, minyatür, ebru, kaligrafi dallarında; Arapça, İngilizce, Rusça gibi yabancı dillerde ve Osmanlıca dilinde kurslar vermekteyiz.

Çeşitli resmi kurum ve kuruluşlarda, İslam hukuku, Osmanlıca, hüsn-i hat ve Arapça derslerini vermeye devam ediyorum.

Ayrıca sosyal faaliyetlerimiz içerisinde, Antalya İlahiyat Fakültesi ve Akdeniz Üniversitesi Camii inşaatı için Antalya'da ki 40 dernek ve vakıf bir araya gelerek kurduğumuz, Antalyamız için çok önemli bir proje olan ve inşallah 2016 Ramazan'da açmayı planladığımız, Cumhuriyet tarihinde birçok ilkleri başardığımız 10 bin kişilik Akdeniz Üniversitesi Camii inşaatını yönetim kurulumuzla birlikte sürdürmekteyiz.

Hat sanatı konusunda bilgi verebilir misiniz?

Öncelikle sahip olduğumuz herşey emanettir, yani bize ait değildir. Allah'ın bize lütfettiği bütün güzellikler O'ndandır ve O'nun güzelliğidir.

"Allah güzeldir ve güzeli sever" ve "Allah, siz bir iş yaptığınızda, bu işi en güzel şekilde yapmanızı sever (ister)." hadis-i şerifleri ile Efendimiz (S.A.V.), her ne yaparsak güzel yapmamızı buyurmaktadır. "Sözün en hayırlısı (güzeli) Kur'ân'dır", "Kur'an, Allah'tan başka her şeyden faziletlidir. Kur'ân'ın diğer kelamlara üstünlüğü aziz ve celil olan Allah'ın yarattıklarına üstünlüğü gibidir." "Allah katında Kur'ân'dan daha faziletli bir şefaatçi yoktur. Ne bir peygamber, ne melek, ne de O'ndan başkası" gibi hadis-i şerifler ışığında Kur'ân ahkâmını titizlikle yaşayan müminler, onun çok güzel yazılması konusunda da çalışmalara başlamışlardı.

Allahu Teâlâ'nın Kalem Sûresi'nde kaleme ve onun satıra dizdiklerine and içmesi yanında, Peygamberimiz (S.A.V.) de yazının ehemmiyetini, "Bilgiyi yazı ile kaydediniz" "Çocuğun babası üzerindeki hakkı, ona yazı yazmayı, yüzmeyi ve ok atmayı öğretmesidir." gibi sözleriyle vurgulamıştır. Yaşadığı devirde gerek şekil gerekse imlâ bakımından eksikleri bulunan yazının güzelleştirilmesi hususunda da kâtiplere bazı tavsiyelerde bulunmuştur. Yanında yazı yazan Hz. Ali'ye (r.a.): "Mürekkebi ıslah et, kalemi yont, bâ harfini doğrult (uzat), sin'i dişleri belirgin olarak yaz, mim'i köreltme, Allah lafzını güzel yaz, Rahmân'ı uzat ve Rahîm'i güzel yaz..." sözleriyle uyardığı bildirilmektedir. Efendimizin (S.A.V.), Bedir savaşında esir alınan ve yazı bilen müşriklerin, ensar çocuklarından onar kişiye okuma yazma öğretmelerini, esirlikten kurtuluş fidyesi olarak kabul etmesi ise bu konuya verdiği önemin en açık göstergesidir.

Hat sanatı her şeyden önce fıtrî bir sanat. Bu sebeple fıtratın temeli olan Tevhid duygusuyla, inancından doğar ve gelişir. Meselâ ilk harf elif. Tek başına duruşuyla hem Tevhid inancını anlatır, hem ayakta duran bir insanı remzeder, hem de insanın sırrı olan Tek Allah'a işaret eder. Bütün harfler tek hattın değişik şekilleri ve kıvrımlarıyla meydana gelmiştir. Fakat Latin yazısındaki A harfi üçgen görünümüyle teslis inancını remzederek işe başlar ve öyle devam eder. Yani, Kur'an yazısı Tevhid inancının yazısı, Latince de teslisin yazısıdır.

Hat Sanatına olan ilgi ve alakanız nasıl başladı?

İnsanın güzel ve güzelliklere olan ilgisi fıtratından, yaratılışından gelir. Güzellik anlayışı herkese göre değişkendir. Herkes kendisi için güzel kabul ettiği şeyin peşindedir aslında. İçinde bulunduğunuz toplum, aileniz, çevreniz, aldığınız eğitim, bilginiz ve inancınız güzellik anlayışınızı şekillendirir.

Bizi hat sanatı konusunda tetikleyen unsur İstanbul'dur. "Kur'an Mekke'de nazil oldu, Mısır'da okundu ve İstanbul'da yazıldı" darb-ı meselinin manasını İstanbul'u gezdiğinizde, her köşesinde anlarsınız. İslama hizmetkâr olmuş mübârek ecdadımızın, İslam'ı anlama ve yaşaması bambaşkadır. Camileri, medreseleri, sarayları velhâsıl onlardan kalmış hangi eseri incelerseniz bu inceliği, estetiği ve güzelliği görürsünüz. İstanbul'da, çok sevdiğim sanat harikası camilerimizi sık sık gezerken, âdetâ camiye ruhunu vermiş olan üstün sanat eserleri olan hüsn-i hat yazılarının önünde âdeta çakılı kalırdım. Saatlerin nasıl geçtiğinin farkına bile varmazdım. Bu kadar güzel bir eser nasıl yazılmış, cezbedâr bu harfler, bu âhenk, estetik, akışkanlık... bütün bu güzellikler bir araya nasıl getirilmiş diye düşünür, âcizâne taklit etmeye çalışırdım. Bu duygu ve düşünceler içerisinde Ankara İlahiyât Fakültesi'ne başladım. Sonsuz ikrâm sahibi Mevlamız, Ankara'da tek hattat olan ve Hattat Hamid Aytaç ve Mustafa Halim Özyazıcı'dan icazetli Hattat Muhammed Fahrettin Bilgiç hocamın kaldığı apartmanda bizi iskan etti. Hiç vakit kaybetmeden kendisiyle tanıştım ve derse kabulümü rica ettim. Kendileri kabul ettiler ve hemen hüsn-i hat derslerine başladım. Aynı apartmanda olmanın nimeti ve bereketi ile sık sık görüşerek fakülte yılları boyunca kendisinden meşkettim ve icazet aldım.

Kaç yıldır hat sanatını icra ediyorsunuz?

Talebelik yıllarımızı dahil edersek, 30 yılı aşkın bir zamandır hüsn-i hat ile meşgulüz diyebiliriz.

Örnek aldığınız hattatlar kimleridir?

Hattatların pîrî Hz. Ali (r.a.) efendimizdir. Her zaman önce pirimiz gelir. Hat sanatı tarihçesi içerisinde, dev sanatkârlar diyebileceğimiz muhteşem sîmâlar var. Hz. Ali'den (r.a.) sonra, İbni Mukle, Yâkut el-Musta'sımî, Şeyh Hamdullah, Ahmed Karahisârî, Derviş Ali, Hafız Osman, Seyyid Abdullah, Mustafa Râkım Efendi, İsmail Zühdî, Yesârizâde Mustafa İzzet, Ömer Vasfi Efendi, Bakkal Arif Efendi, Mehmed Şefîk Efendi, Mehmed Şevkî Efendi, Sami Efendi, Kazasker Mustafa İzzet, Çırçırlı Ali Efendi, Kâmil Akdik, Hulusi Efendi, Elmalılı Muhammed Hamdi Yazır, Necmeddin Okyay, Hamit Aytaç, Mustafa Halim Efendi, Muhammed Fahrettin Bilgiç aklıma gelenlerden.

Hat Sanatı çeşitlerinden bahseder misiniz?

Hat Sanatı çeşitleri ana dallar olarak şeş kalem veya aklâm-ı sitte de denilen altı çeşit yazıdır. Bunlar; Muhakkak, Reyhânî, Sülüs, Tevkiî, Nesih ve Rik'a'dır. Bu sayı, aklâm-ı sitte dallarının celî olanları, Kûfî ve çeşitleri (Düz, Ma'kılî, Çiçekli v.s) ve Osmanlı hattatlarına ait tarzlarla (Dîvânî, Tuğrâ, Rik'a ve Siyakat gibi) yaklaşık otuza yükselmektedir. Günümüzde en çok kullanılanları; Sülüs, Nesih, Ta'lik ve Dîvânîdir. Bizim çalışmalarımız daha çok Sülüs, Nesih ve Celî Dîvânî üzerindedir.

Hat Sanatının icrâ edildiği alanlarla alakalı bilgi verebilir misiniz?

Hat Sanatı, kitaplar, kıt'alar ve murakka'lar, levhalar ve hılye-i şeriflerle cami yazılarında icrâ edilir.

Hılye-i Şerif'in hat sanatındaki yeri nedir?

Hilye, Arapça'da 'zinet, süs, yaratılış, sıfat, şekil' manalarına gelir. Peygamberimizin sıfatlarını anlatan manzum veya nesir halindeki yazılara, kitaplara ve tablolara Hilye-i Saadet veya Hilye-i Şerif denilir.

Eskiden içinde hilye bulunmayan bir ev, içinde Peygamberimiz (S.A.V.) bulunmayan bir eve benzetilirdi. Atalarımız hayatlarını Peygamberimizin sevgisiyle o kadar bütünleştirmişlerdir ki, yaşadıkları çevreyi hep Peygamberimizi (S.A.V.) hatırlatan veya O'nu anlatan levhalarla süslemişlerdir. Bana göre, bir hattatın emek vereceği en mübarek çalışmaların başında hilye çalışmaları gelir.

Meselâ neslimiz Peygamberimizi yeterince tanımıyor. Hilye-i Şerif levhalarının asıl gayesi Peygamberimizin özet olarak bedenî güzelliklerini, konuşmasını, insanlara muamelesini ve ahlâkını anlatmaktadır. Bir hattat olarak, hilyeyi başka konulu sayısız levhadan üstün tutarım. *Altınoluk Mecmuası* bu sebeple Kâmil Akdik'in güzel bir hilyesini hediye olarak verdi. Böyle faaliyetler başka kuruluşlarca da devam ettirilmeli, bütün dünya

Peygamberimizle doldurulmalıdır. Unutmayalım ki karanlık, ışığın bulunmadığı yere çullanır ve doldurur.

Hat sanatını öğrenmek isteyenlere neleri tavsiye edersiniz?

Başta bu sanatı Allah yolunda ve Peygamberimiz uğrunda kullanmaya niyet etmek geliyor. Bilindiği gibi bu sanat gayr-i müslimlerin de devamlı dikkatini çekmekle beraber tatbiki sadece Müslümanlara ait bir sanattır. Bu sebeple bu sanatta ilerlemek isteyen herkes, müslümanlığın emir ve yasaklarına daima saygılı olmalıdır. Hattatların pîri Hz. Ali (k.v.) hat talebelerine tavsiyede bulunarak şöyle der: "Hat, bir üstadın öğretiminde gizlidir. Kıvamı çok meşk etmektir. Devamı da İslâm dini üzere devam etmektedir." Bu sanatı öğrenmek isteyen kardeşlerime kendilerine zor gelen şeyin üzerine yürümelerini, azimlerinde sarsıntıya uğramamalarını, karşılaştıkları iş ne kadar zor olursa olsun Allah'ın bir zerre yardımının dağları yerinden oynatmaya yeteceğini hiçbir zaman unutmamalarını, büyük işleri başardıktan sonra da bunu kendilerinden değil, Allah'tan bilmelerini tavsiye ederim.

Hüsn-ü Hatta başlamak isteyenler, önce ibadete dikkat etmeli ve özellikle ibadet öncesi temizliğe de daima riayet etmelidir. Bu önemli şeydir. Hz. Ali'nin söylediği gibi hocasız hat sanatı öğrenilmez. Bir hoca bulmalılar. Ve hocalar arasında da tercih yapmalılar. Bildiğini doğru öğreten olmalıdır. Hiç kimse kötü niyetli değildir, fakat bazısı kolay öğretir, öğretmekten mutlu olur. Bazı kimse zor öğretir, öğretmesi zayıftır. Malzemesi derme çatmadır. Bu zeminlerde hat sanatı zor öğrenilir. İnsan yeni malzeme üretmeli ve güzel şeyler ortaya koymalı. Ve elinden geldiği kadar iyi çalışmalı.

Hocası: "Artık sen belli bir merhaleye ulaştın, eserlerine imza koyabilirsin" demeden, talebe eserini imzalamaya kalkarsa arkasında düşman bırakır. Bu akıllı bir insanın yapacağı bir iş değildir. Bizde icazet almak gelenek haline gelmiştir ve tabiî icazet lâyık olana verilir. Her heves edene verilmez.